Rodne i dobne razlike u vjerovanjima o utjecaju truda i sposobnosti u uspjehu u sportu

Vekić, Elija

Master's thesis / Diplomski rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Kinesiology / Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:117:208651

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

Repository of Faculty of Kinesiology, University of Zagreb - KIFoREP

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
KINEZIOLOŠKI FAKULTET
(studij za stjecanje visoke stručne spreme
i stručnog naziva: magistar kineziologije)

Elija Vekić

RODNE I DOBNE RAZLIKE U VJEROVANJIMA O UTJECAJU TRUDA I SPOSOBNOSTI U USPJEHU U SPORTU

(diplomski rad)

Mentor: prof.dr.sc. Ksenija Bosnar

Zagreb, rujan, 2015.

RODNE I DOBNE RAZLIKE U VJEROVANJIMA O UTJECAJU TRUDA I SPOSOBNOSTI U USPJEHU U SPORTU

Sažetak

Cilj ovoga rada bio je utvrditi rodne i dobne razlike u vjerovanjima o utjecaju truda i sposobnosti u uspjehu u sportu na uzorku iz odrasle urbane populacije. Istraživanje je provedeno na 500 ispitanika. Prigodni uzorak je uzet na području grada Zagreba i grada Osijeka. Ispitanici su odgovarali na upitnik koji se sastoji od 38 čestica Skale „mindseta“ u sportu i skale procjene postotka ućešća truda i sposobnosti uspjeha u sportu.

Utvrđeno je da opća populacija više pridaje važnost trudu nego talentu. Analizom varijance je potvrđena statistički značajna razlika između muškaraca i žena; nije nađena razlika s obzirom na dob kao ni razlika kad se uvažava interakcija roda i dobi. Razlika se očituje u tome da žene u manjoj mjeri procjenjuju važnost truda za uspjeh u sportu i pokazuju manje izraženi fleksibilni mindset od muškaraca.

Ključne riječi: *spol, dob, mindset, talent, trud*

GENDER AND AGE DIFFERENCES IN BELIEFS ABOUT THE IMPACT OF EFFORT AND ABILITIES ON SUCCESS IN SPORTS

Summary

The main goal of the present thesis was to determine gender and age differences in beliefs about the impact of effort and ability on the success in sports on a sample of the adult urban population. The survey was conducted on 500 respondents. The sample was taken in Zagreb and Osijek. The respondents answered a questionnaire consisting of 38 items of the "Mindset" scale in sports and the scale that estimates the percentage of participation of effort and skills in success in sports.

It was found that the general population attaches more importance to effort than talent. Analysis of variance confirmed a statistically significant difference between men and women; no difference was found in terms of age as well as the difference when it takes into account the interaction of gender and age. The difference is reflected in the fact that women estimate in less effort importance of success in the sport and show less pronounced flexible mindset of men.

Key words: mindset, gender, age, talent, effort

SADRŽAJ

1. UVOD 5
2. PROBLEM RADA 7
3. METODE RADA 8
3.1. UZORAK ISPITANIKA 8
3.2. VARIJABLE 8
3.2. METODE OBRADE PODATAKA 9
4. REZULTATI I DISKUSIJA 10
4.1. FREKVENCIJE REZULTATA I OSNOVNI STATISTIČKI PARAMETRI NA RAZINI ČESTICA 10
4.2. OSNOVNI STATISTIČKI PARAMETRI UKUPNOG REZULTATA SKALE MINDSETA U SPORTU 50
4.3. REZULTATI DVOFAKTORSKE MULTIVARIJATNE ANALIZE VARIJANCE 52
5. ZAKLJUČAK 54
6. LITERATURA 56
7. PRILOG 57

1. UVOD

Uspjeh je izražen kao postizanje nekog planiranog cilja, a može se odnositi na uspjeh u sportu, školi, na financijskom planu i sl. Oduvijek se postavljalo pitanje je li za uspjeh u sportu više zaslužan talent ili trud, odnosno, jesu li pojedini sportaši rođeni sa sposobnostima s kojima mogu postići željeni cilj ili je ipak potreban trud kao ključan faktor?

Uspjeh u sportu nesumnjivo ovisi o velikom broju faktora (Milanović i Milanović, 1992), a vjerovanja također mogu značajno utjecati na ponašanja, pa je njihovo poznavanje važno za razumijevanje uspjeha u različitim aktivnostima (Dweck, 1999).

Uzmemo li u obzir jednadžbu specifikacije uspješnosti u sportu prema kojoj postoji mogućnost definiranja hijerarhijske strukture čimbenika o kojima ovisi uspjeh u sportu (Milanović, 2007), primjećujemo da osim antropometrijskih obilježja, funkcionalnih i motoričkih sposobnosti i tehničko-taktičkih (TE-TA) znanja imamo faktore ličnosti, kognitivnih sposobnosti, socijalnog statusa i mikrosocijalne adaptibilnosti, pri čemu je vidljivo da je psihologija iznimno važna za svakog pojedinca pa i sportaša.

Prema Carol Dweck postoji pojam fiksnog i fleksibilnog mindseta. Ova dva pojma se odnose na vjerovanja pojedinca u kojoj mjeri trud, a u kojoj mjeri sposobnosti pridonose uspjehu (Dweck, 1999).

Osobe s fiksnim mindsetom vjeruju da se trudom i radom ne može učiniti puno, već da su sposobnosti odlučujući čimbenici uspjeha. Takve osobe ne ulažu nikakav napor da bi došle do nekoga cilja, a ako su nesigurne u svoj talent izbjegavaju situacije u kojima bi se moglo opaziti da nisu dovoljno sposobne ili uspješne u nekom zadatku. Prema Dweck, koja tvrdi da ovakav mindset redovito vodi do neuspjeha, možemo primjetiti da u sportu diljem svijeta postoji mnogo primjera osoba koje su se oslanjale na svoj veliki talent i vjerovale kako je on dovoljan da bi postigle vrhunske rezultate, ali dugoročno nisu ostvarile odgovarajući uspjeh zbog nedovoljnog ulaganja truda u trening i napredovanje (Dweck, 1999).

S obzirom na daljnji tekst, primjereno je istaknuti izjavu našeg svjetski poznatog košarkaša Dražena Petrovića koji je jednom prilikom izjavio: „Talent sam respektirao do 16. godine. Nakon toga, priklonio sam se teškom radu“ (Rogulj, A., 2014).

Osobe koje veću važnost pridaju trudu i vjeruju da je on faktor koji će ih dovesti do uspjeha su osobe koje posjeduju fleksibilni mindset. Za razliku od ljudi koji imaju fiksni mindset te lako odustaju od zadataka, oni vjeruju da iako su trenutno manje sposobni za izračun nekog matematičkog zadatka ili izvedbu nekog motoričkog zadatka i nisu toliko blizu uspjehu, ukoliko se dovoljno trude i ulože veliki napor, uspjeh je zagarantiran. Oni ne odustaju pred preprekama jer je trud sastavni dio uspjeha. Iako, vjerovanje da se sve postiže trudom opasno je u slučaju kad se osoba bez sposobnosti za određenu aktivnost ustrajno nada uspjehu (Balent, Bosnar, Prot, 2014). Takve osobe treba procijeniti te usmjeriti u aktivnost koja im odgovara i u kojoj će se njihov trud istaknuti i isplatiti, i na kraju imati učinka a samim time i uspjeha.

2. PROBLEM RADA

Vjerovanja mogu značajno utjecati na ponašanja pa je njihovo poznavanje važno za razumijevanje uspjeha u različitim aktivnostima (Dweck, 1999) . Ponašanje u sportu je pod utjecajem vjerovanja o tome da li je za uspjeh pretežno odgovoran trud ili su to sposobnosti.

Stoga, problem ovoga rada je utvrditi rodne i dobne razlike u vjerovanjima opće populacije o utjecaju truda i sposobnosti u uspjehu u sportu.

3. METODE RADA

3.1. UZORAK ISPITANIKA

Uzorak se sastoji od 500 ispitanika opće odrasle urbane populacije, u dobi od 22-65 godina; srednja dob ispitanika je 40,02 godina. Od tog broja upitnik je u potpunosti ispunilo 445 ispitanika; 55 ispitanika je izostavilo 1-3 odgovora. Za daljnju obradu podataka zadržano je 218 muškaraca i 227 žena. Uzorak je bio podijeljen na kategorije „mlađi“ u dobi od 25-45 godina i „stariji“ u dobi od 45-65 godina. Uzorak je prikupljan na području grada Osijeka i grada Zagreba. Ispitanicima je naglašeno da je mjerenje anonimno i dobrovoljno.

U kategoriji „mlađi“ bilo je najviše ispitanika u dobi od 25 i 28 godina i to njih 38 (7,60%). U dobi od 29 do 34 godine sudjelovala je otprilike podjednaka količina ispitanika, od 10 do 20 po određenoj godini. Najmanje ispitanih je u dobi od 22 i 24 godine i to po samo 1 ispitanik (0,20%).
U kategoriji „stariji“ najviše ispitanih imalo je 55 godina i to njih 24 (4,80%). Podjednaki broj ispitanika imalo je između 45 do 51 godinu. Najmanji broj ispitanika u ovoj kategoriji je 1 ispitanik koji ima 63 godine, zatim ga slijede 3 osobe od 61 i 62 godine.

3.2. VARIJABLE

Na uzorku ispitanika primijenila se Skala mindseta u sportu (Balent i Bosnar, 2014) i skala procjene postotka učešća truda i sposobnosti uspjeha u sportu (Dweck, 2006), uz koje su registrirani spol i dob. Skala mindseta u sportu sastavljena je od 38 čestica. Odgovori se daju na Likertovoj skali od 1 (potpuno netočno) do 5 (potpuno točno). Od ispitanika se također tražila procjena da li je sposobnost sportaša rezultat TRUDA ili TALENTA. Omjer rezultata truda i talenta iskazali su u postocima (ukupan zbroj treba biti 100%).

3.2. METODE OBRADE PODATAKA

Za sve čestice Skale mindseta u sportu, kao i za skalu postotka određene su frekvencije, aritmetičke sredine i standardne devijacije. Rodne i dobne razlike odredile su se multivarijantnom analizom varijance (MANOVA) na ukupnom rezultatu Skale mindseta u sportu i rezultatu na skali postotaka učešća truda i sposobnosti u uspjehu u sportu. Multivarijatna analiza varijance (MANOVA) koristi se za utvrđivanje statističke značajnosti razlika dviju ili više grupa entiteta mjerenih u dvije ili više varijabli (Dizdar, D., Pedišić Ž., 2010).

U ovom slučaju, analizirane su razlike s obzirom na dob i spol te da li postoji razlika ako se uvaži interakcija spola i dobi.

4. REZULTATI I DISKUSIJA

4.1. FREKVENCIJE REZULTATA I OSNOVNI STATISTIČKI PARAMETRI NA RAZINI ČESTICA

U Tablicama 1–38 nalaze se distribucije odgovora na 38 čestica Skale „mindseta“ u sportu (Balent i Bosnar, 2014) i skale procjene postotka učešća truda i sposobnosti u uspjehu u sportu (Dweck, 2006).

Tablica 1. Frekvencije odgovora na česticu „***Čovjekovi potencijali su skriveni i nikad ne znaš u što će se sportaš razviti“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	12	12	2,40	2,40
Uglavnom netočno	39	51	7,80	10,20
Nisam siguran	61	112	12,20	22,40
Uglavnom točno	316	428	63,20	85,60
Potpuno točno	72	500	14,40	100,00

U ***Tablici 1.*** prikazani su odgovori za česticu da su čovjekovi potencijali skriveni i nikad ne znamo u što će se sportaš razviti. Možemo zaključiti da se više od 63,20% (316) ljudi slaže sa česticom, dok je mali postotak populacije od 2,40% i 7,80% odgovorio da je tvrdnja potpuno ili uglavnom netočna.

Tablica 2. Frekvencije odgovora na česticu ***„Najviše imam osjećaj da sam sposoban za nešto kada ne griješim“***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	19	19	3,83	3,83	3,80	3,80
Uglavnom netočno	64	83	12,90	16,73	12,80	16,60
Nisam siguran	91	174	18,35	35,08	18,20	34,80
Uglavnom točno	200	374	40,32	75,40	40,00	74,80
Potpuno točno	122	496	24,60	100,00	24,40	99,20
Nedostaje	4	500	0,81		0,80	100,00

U ***Tablici 2.*** prikazani su odgovori ispitanika na tvrdnju da se najviše osjećaju sposobnima kada ne griješe. Sukladno tvrdnji, većina ispitanika vjeruje da je ova tvrdnja uglavnom točna i to njih 200 (40,32%), a potpuno je točna za 122 ispitanika što čini skoro 25%. Ostatak odgovora možemo izraziti kumulativnim postotkom, c%=35,08%, što bi značilo da je za 174 ispitanika ova tvrdnja potpuno ili uglavnom netočna ili nisu sigurni. Ove odgovore možemo protumačiti da se ljudi osjećaju više sposobnima ako uspijevaju u onome što rade, bilo to učenje nekog novog zanata, svladavanje nekog motoričkog zadatka ili regularni posao koji obavljaju svakoga dana, a s time se može povećati i njihova motivacija i želja za trudom i uspjehom.

Tablica 3. Frekvencije odgovora na *česticu „**Nemoguće je predvidjeti što sve sportaš može postići ako predano radi i uloži maksimalni trud**“*

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	26	26	5,20	5,20
Uglavnom netočno	91	117	18,20	23,40
Nisam siguran	91	208	18,20	41,60
Uglavnom točno	147	355	29,40	71,00
Potpuno točno	145	500	29,00	100,00

Prikazom u ***Tablici 3***. možemo zaključiti da 58,40% (cf=292) opće populacije smatra kako je nemoguće predvidjeti što sve jedan sportaš može postići u sportu ako predano radi i uloži maksimalan trud. Zanimljivo je istaknuti da se postotak od 18,20% pojavljuje u odgovorima da ljudi nisu sigurni u ovu tvrdnju ili da je ona uglavnom netočna, što ukupno broji 36,40%. Svakom sportašu moguće je predvidjeti određena motorička postignuća koja se prate tijekom cijelog trenažnog i natjecateljskog procesa, no ono što ne možemo predvidjeti je kako će sportaš reagirati na vanjske ili unutrašnje čimbenike na koje ne možemo utjecati, tako da se s kineziološkog stajališta djelomično slažemo s našim ispitanicima.

Tablica 4. Frekvencije odgovora na česticu ***„Zašto bismo skrivali svoje manjkavosti kad ih možemo prevladati?“*** **.**

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	7	7	1,40	1,40
Uglavnom netočno	31	38	6,20	7,60
Nisam siguran	111	149	22,20	29,8
Uglavnom točno	193	342	38,60	68,40
Potpuno točno	158	500	31,60	100,00

U ***Tablici 4.*** iz prikazanih podataka vidljivo je da se većina ispitanika zalaže za trud ukoliko nismo dovoljno sposobni ili ne možemo svladati neku od prepreka u daljnjem napredovanju. Čak 193 (38,60%) ispitanika odgovorilo je da je gore navedena tvrdnja uglavnom točna, dok je 158 (31,60%) ispitanika odgovorilo da je potpuno točna. Dosta velikih 22,20%, što bi bilo 111 ispitanika, odgovorilo je da nije sigurno kako bi se izjasnilo po pitanju ove tvrdnje. Pošto je vidljiv jako nizak postotak ispitanika koji su odgovorili negativno, odnosno da je tvrdnja netočna (1,40%), možemo samo pretpostaviti da se većina populacije slaže oko navedene tvrdnje, samo je razlika u tome kako ispitanici inače prilaze rješavanju novonastalih problema, imaju li dovoljno motivacije i samopouzdanja. Svatko od njih sigurno ima već isprobane i djelotvorne metode, te se trude u njegovom rješavanju i vjeruju kako je to najbolji princip, dok drugi ili čekaju da se problem riješi sam od sebe ili da ga netko drugi riješi. S kineziološkog stajališta, složili bi se da prilikom bilo kakvog bavljenja sportom pomičeš svoje granice i učiš sebe kako prevazići fizičke ili psihološke barijere. U povećanju motivacije i sampouzdanja da svladamo problem, pomažu prvenstveno treneri, psiholozi, roditelji pa na kraju i mi sami. Kako bilo, u sportskom „svijetu“ većinom se ne skriva od svojih „manjkavosti“ a možemo zaključiti da je i takav stav ispitanika.

Tablica 5. Frekvencije odgovora na česticu ***„Iako se sportaši međusobno uvelike razlikuju po svom talentu, kroz rad i iskustvo oni mogu postići značajni napredak“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	4	4	0,80	0,80	0,80	0,80
Uglavnom netočno	22	26	4,43	5,23	4,40	5,20
Nisam siguran	94	120	18,91	24,14	18,80	24,00
Uglavnom točno	195	315	39,24	63,38	39,00	63,00
Potpuno točno	182	497	36,62	100,00	36,40	99,40
Nedostaje	3	500	0,60		0,60	100,00

Na česticu da se sportaši međusobno uvelike razlikuju po svom talentu ali da usprkos tome, uz rad mogu postići značajan napredak veliki broj ispitanika odgovorilo je pozitivnim odgovorom šti je prikazano u ***Tablici 5***. Njih 195 (39,24%), odnosno 182 (36,62%) odgovorilo je da je tvrdnja uglavnom ili potpuno točna što je otprilike oko 75% od ukupnog broja. Odgovor da je tvrdnja potpuno netočna odgovorilo je samo 4 (0,80%) ispitanika, uglavnom netočno 22 (4,43%) dok 94 ispitanika nisu sigurna, što iznosi 18,91%. Možemo zaključiti da se ispitanici slažu sa navedenom tvrdnjom i s time potvrđujemo njihov fleksibilni mindset; da nije bitno koliko je koji sportaš talentiran ukoliko ulože dovoljno truda i napora mogu značajno poboljšati svoje sposobnosti.

Tablica 6. Frekvencije odgovora na česticu „***Ljudi posjeduju određenu razinu sportskih sposobnosti i zapravo ne možemo učiniti mnogo da bismo to promijenili“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	72	72	14,40	14,40
Uglavnom netočno	153	225	30,60	45,00
Nisam siguran	127	352	25,40	70,40
Uglavnom točno	93	445	18,60	89,00
Potpuno točno	55	500	11,00	100,00

U ***Tablici 6.*** prikazani su rezultati čestice da ljudi posjeduju određenu razinu sposobnosti i da se ništa ne može učiniti da bismo to promijenili. Vjerovanje ispitanika je većinom to da nisu sigurni (25,40%) ili smatraju da je ona uglavnom netočna (30,60%). Kumulativni postotak ove dvije tvrdnje je oko 55% ukupne populacije koja je odgovorila na to pitanje. Skoro 30% ispitanika smatra da je ova tvrdnja uglavnom ili u potpunosti točna. S kineziološkog stajališta ovakva distribucija rezultata je realna s obzirom da je dokazano da je na neke osobine moguće u većoj mjeri djelovati treningom, a na neke u manjoj mjeri ili uopće ne.

Tablica 7. Frekvencije odgovora na česticu „***Da bi bio dobar u sportu, trebaš biti prirodno talentiran***“ .

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	41	41	8,22	8,22	8,20	8,20
Uglavnom netočno	125	166	25,05	33,27	25,00	33,20
Nisam siguran	130	296	26,05	59,32	26,00	59,20
Uglavnom točno	146	442	29,26	88,58	29,20	88,40
Potpuno točno	57	499	11,42	100,00	11,40	99,80
Nedostaje	1	500	0,20		0,20	100,00

U ***Tablici 7.*** prikazani su odgovori na česticu koja se odnosi na vjerovanje ljudi da se uspjeh u sportu temelji na talentu. Pri dnu i vrhu tablice možemo vidjeti slične odgovore, ova tvrdnja je potpuno netočna za 8,22% ispitanika, dok je za 11,42% potpuno točna. Zanimljiv dio nalazi se u sredini tablice gdje možemo uvidjeti skoro pa iste postotke na tri različita odgovora. 125 ispitanika tvrdi da je ova tvrdnja uglavnom netočna, 130 njih nije sigurno, dok 146 ispitanika tvrdi da je to uglavnom točno. Ako pogledamo postotke (25,05%; 26,05%; 29,26%), vidimo da se radi o vrlo malim razlikama što bi značilo da uistinu imamo podijeljeno mišljenje. Ukoliko isključimo skupinu ispitanika koji nisu sigurni kako bi se opredijelili, uz malu brojčanu razliku prevladava vjerovanje da je ova tvrdnja točna te da se uspjeh sportaša u sportu svakako temelji i na talentu.

Tablica 8. Frekvencije odgovora na česticu „***Koliko si dobar u sportu možeš uvijek poboljšati ako si još uporniji u svom radu“ .***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	6	6	1,21	1,21	1,20	1,20
Uglavnom netočno	12	18	2,41	3,62	2,40	3,60
Nisam siguran	41	59	8,25	11,87	8,20	11,80
Uglavnom točno	183	242	36,82	48,69	36,60	48,40
Potpuno točno	255	497	51,31	100,00	51,00	99,40
Nedostaje	3	500	0,60		0,60	100,00

Iz prikaza u ***Tablici 8.*** možemo zaključiti da većina populacije smatra kako svatko može biti još bolji nego što već jest, ukoliko naravno, uloži dovoljno truda i rada. Ova tvrdnja je potpuno točna za 255 ispitanika odnosno 51,31% od ukupnog broja, zatim slijedi visokih 36,82% za odgovor da je tvrdnja uglavnom točna što ukupno broji otprilike 87%. Svega 3,62% ispitanika tvrdi da je ova čestica uglavnom ili potpuno netočna. Ovakvi rezultati potvrđuju fleksibilni mindset, gdje možemo ponovo iščitati da se ispitanici zalažu za još veći trud iako si već dovoljno dobar u onome što radiš. Ista situacija se događa i u većini sportova gdje je od strane trenera uvijek traženo još više napora, truda, motivacije i djelovanja. Svakako, postoji mali dio ispitanika, njih 1,21% koji smatra ovu tvrdnju potpuno netočnom.

Tablica 9. Frekvencije odgovora na česticu „***Rezultati testiranja su jako dobar pokazatelj koliko smo sposobni u sportu“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	18	18	3,61	3,61	3,60	3,60
Uglavnom netočno	71	89	14,26	17,87	14,20	17,80
Nisam siguran	171	260	34,34	52,21	34,20	52,00
Uglavnom točno	170	430	34,14	86,35	34,00	86,00
Potpuno točno	68	498	13,65	100,00	13,60	99,60
Nedostaje	2	500	0,40		0,40	100,00

Da su rezultati testiranja jako dobar pokazatelj koliko je netko sposoban u sportu vjeruje 68 ispitanika (13,65%) što je prikazano u ***Tablici 9***. Većina ispitanika nije sigurna (34,34%) ili smatra ovu tvrdnju uglavnom točnom (34,14%). Vidjeti ovakve odgovore zapravo je relativno poražavajuće ako gledamo da više od pola ispitanika (cf=260) tvrdi da nije sigurno ili smatra da rezultati istraživanja nisu dovoljno pouzdan faktor u sportu s obzirom da je razvijeno cijelo područje dijagnostike u sportu koje se temelji na utvrđivanju i praćenju morfoloških, funkcionalnih, biokemijskih, biomehaničkih, motoričkih, socijalnih i psihičkih pokazatelja (Milanović, 2009.) pomoću kojih usmjeravamo cijeli proces treninga, od početaka pa do vrhunskog sporta. Samim time utvrđujemo trenutno stanje sportaša kako bi ga zadržali na trenutnoj razini i isto tako i unaprijedili. Mora se postaviti pitanje, trudimo li se dovoljno kako bi približili ovaj važni dio treninga općoj populaciji? Prema ovim podacima, rekli bi da baš nismo uspješni u tome. Stoga, treba naći način kako upoznati ljude s ovim bitnim dijelom koji zapravo unapređuje sport i njegove rezultate i predstaviti njegovu važnost i ulogu.

Tablica 10. Frekvencije odgovora na česticu „***Već kod male djece možemo s dosta velikom sigurnošću procijeniti koliko će biti uspješni u sportu kada odrastu*“.**

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	41	41	8,20	8,20
Uglavnom netočno	120	161	24,00	32,20
Nisam siguran	173	334	34,60	66,80
Uglavnom točno	123	457	24,60	91,40
Potpuno točno	43	500	8,60	100,00

S obzirom na rezultate koji su prikazani u ***Tablici 10.*** možemo zaključiti da većina ispitanika nije sigurna (34,60%) kada se radi o čestici da se već kod male djece može s dosta velikom sigurnošću procijeniti koliko će biti uspješni u sportu kada odrastu. Podjednak broj ispitanika smatra da je ova tvrdnja uglavnom netočna (24%) i uglavnom točna (24,60%). Mogli bismo reći da su ispitanici podijeljeni po ovom pitanju ili nemaju dovoljno kineziološkog znanja kako bi izrazili svoje mišljenje.

Dakle, malu djecu možemo selekcionirati i pratiti njihov razvoj, što znači da ih prvo usmjeravamo općenito u sport, zatim u skupinu sportskih grana te na kraju dolazimo do odabira sportske grane. Tijekom cijelog procesa selekcije djeca sportaši su podvrgnuti testiranjima i na temelju njih možemo zaključiti u koju sportsku granu ih treba usmjeriti. Prvenstveno treba odrediti tempo biološkog razvoja, jer se može dogoditi negativna selekcija djeci sportašima koji se sporije razvijaju u nekom trenutku, što ne znači da se neće kasnije razviti i imati veću perspektivu od one djece koja pokazuju veće sposobnosti u ranijim fazama treniranja. Zaključno, ne možemo s dovoljno velikom sigurnošću procijeniti koliko će biti uspješni u sportu kada odrastu jer je previše čimbenika uključeno do samog trenutka kada dođu do vrhunskog sporta, ali ih svakako možemo pratiti i usmjeravati kako bi došli do vrhunskih uspjeha.

Tablica 11. Frekvencije odgovora na česticu **„Ako ne uspiješ od prve, vjerojatno nisi dovoljno sposoban za tu aktivnost“.**

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	233	233	46,98	46,98	46,60	46,60
Uglavnom netočno	139	372	28,02	75,00	27,80	74,40
Nisam siguran	56	428	11,29	86,29	11,20	85,60
Uglavnom točno	52	480	10,48	96,77	10,40	96,00
Potpuno točno	16	496	3,23	100,00	3,20	99,20
Nedostaje	4	500	0,81		0,80	100,00

U ***Tablici 12.*** prikazani su rezultati za česticu „ako ne uspiješ od prve, vjerojatno nisi dovoljno sposoban za tu aktivnost“ pri čemu možemo zaključiti da se ispitanici ne slažu sa navedenom tvrdnjom jer je njih 28,02% odgovorilo da je tvrdnja uglavnom netočna, a njih 46,98% da je potpuno netočna. Kumulativna frekvencija ova dva odgovora je skoro 75%, što uvelike prevladava ostale odgovore i pri tome zaključujemo da se velika većina ispitanika zalaže da se poveća motivacija, ulaže trud i ne odustaje.

Tablica 12. Frekvencije odgovora na česticu „***Sportsko postignuće u pravilu se ne mijenja mnogo unutar jedne sezone“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	70	70	14,06	14,06	14,00	14,00
Uglavnom netočno	173	243	34,74	48,80	34,60	48,60
Nisam siguran	142	385	28,51	77,31	28,40	77,00
Uglavnom točno	87	472	17,47	94,78	17,40	94,40
Potpuno točno	26	498	5,22	100,00	5,20	99,60
Nedostaje	2	500	0,40		0,40	100,00

Na česticu kako se sportsko postignuće u pravilu ne mijenja puno unutar jedne sezone prevladava odgovor da je to uglavnom netočno (34,74%) što je prikazano u ***Tablici 12.*** Nakon toga slijedi odgovor da ispitanici nisu sigurni (28,51%) a da je ova tvrdnja uglavnom točna kaže 17,47% ispitanika. S obzirom da se sportsko postignuće ne bi trebalo previše mijenjati unutar jedne sezone ako je sportaš pripreman prema svim principima koje treba obuhvaćati pravilan trening, zanimljiv je negativan stav ispitanika. To znači da se očito veći dio njih susretao s događajima da sportaš ili ekipa konstantno variraju kroz sezonu, što se može pripisati eventualno neodgovarajućim trenažnim procesima, nedovoljnoj količini oporavka ali isto tako i prevelikim fizičkim i psihološkim opterećenjima kao i što bi vrlo lako mogao tome biti uzrok i neki vanjski čimbenik. Sve u svemu, kao kineziolozi i eventualno budući treneri ovakav odgovor treba jako ozbiljno shvatiti, jer ako je on slika onoga što se događa u sportskom svijetu a opća populacija to doživljava kao neuspjeh ili nešto što se događa svakodnevno, onda je to problem. Trebamo se potruditi kako bi više educirali kadrove, prilagoditi trenažne programe svakom sportašu kako bi na kraju, pomogli sportašima u njihovom cilju i uspjehu.

Tablica 13. Frekvencije odgovora na česticu *„Ako moramo ulagati napor, znači da nismo baš talentirani“.*

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	223	223	45,23	45,23	44,60	44,60
Uglavnom netočno	134	357	27,18	72,41	26,80	71,40
Nisam siguran	77	434	15,62	88,03	15,40	86,80
Uglavnom točno	50	484	10,14	98,17	10,00	96,80
Potpuno točno	9	493	1,83	100,00	1,80	98,60
Nedostaje	7	500	1,42		1,40	100,00

U ***Tablici 13.*** prikazani su rezultati na tvrdnju da nismo baš talentirani ako moramo ulagati napor. Ukoliko osoba posjeduje fleksibilan „mindset“ ona će ulagati napor nebitno koliko je talentirana ili nije, što ne znači da je manje sposobna od bilo koga drugoga. Za uspjeh se treba konstantno truditi, što upravo potvrđuje i mišljenje naših ispitanika gdje se većina uvjerljivo slaže da je ova tvrdnja potpuno netočna i to za 45,23% (f=223) te uglavnom netočna za 27,18% (f=134). Samo 1,83% ispitanika smatra da je ova izjava potuno točna. S obzirom na ovakav odgovor, mogli bismo zaključiti kako naši ispitanici svakako zagovaraju trud bez obzira ima li netko talenta ili ne, kao i uspijevate li u nečemu ili ne, budite uporni.

Tablica 14. Frekvencije odgovora na česticu „***Ako nemamo sposobnosti za nešto, bolje je da uopće ne trošimo vrijeme na tu aktivnost*“.**

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	175	175	35,14	35,14	35,00	35,00
Uglavnom netočno	128	303	25,70	60,84	25,60	60,60
Nisam siguran	94	397	18,88	79,72	18,80	79,40
Uglavnom točno	80	477	16,06	95,78	16,00	95,40
Potpuno točno	21	498	4,22	100,00	4,20	99,60
Nedostaje	2	500	0,40		0,40	100,00

Iz priložene ***Tablice 14.*** može se uvidjeti da se većina ispitanika ne slaže s tvrdnjom da ako nemamo sposobnosti za nešto, onda je bolje da uopće ne trošimo vrijeme na tu aktivnost. Da je ova tvrdnja potpuno netočna dalo je odgovor 175 ispitanika (35,14%), dok je za još 128 ispitanika ova tvrdnja uglavnom netočna (25,70%) što je ukupno oko 60%. Tvrdnja je potpuno za oko 4% ispitanika, uglavnom točna oko 16% dok ostatak ispitanika nije sigurno i to iznosi oko 18%.

Tablica 15. Frekvencije odgovora na česticu „***Onaj tko brže svlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti***“.

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	47	47	9,46	9,46	9,40	9,40
Uglavnom netočno	110	157	22,13	31,59	22,00	31,40
Nisam siguran	140	297	28,17	59,76	28,00	59,40
Uglavnom točno	154	451	30,99	90,74	30,80	90,20
Potpuno točno	46	497	9,26	100,00	9,20	99,40
Nedostaje	3	500	0,60		0,60	100,00

Da onaj tko brže svlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti smatra oko 9% ispitanika a ova tvrdnja je uglavnom točna za 30,99% ispitanika što je prikazano u ***Tablici 15***. 140 ispitanika (28,17%) nije sigurno u ovu tvrdnju dok je ona uglavnom netočna za 22,13% njih i potpuno netočna za oko 9% ispitanika (N=47).

Tablica 16. Frekvencije odgovora na česticu „***Rezultati testova su dobar pokazatelj koliko ćemo kasnije biti uspješni, sposobni i sl.“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	31	31	6,21	6,21	6,20	6,20
Uglavnom netočno	125	156	25,05	31,26	25,00	31,20
Nisam siguran	193	349	38,68	69,94	38,60	69,80
Uglavnom točno	122	471	24,45	94,39	24,40	94,20
Potpuno točno	28	499	5,61	100,00	5,60	99,80
Nedostaje	1	500	0,20		0,20	100,00

U ***Tablici 16***. prikazani su rezultati za česticu da su rezultati testova dobar pokazatelj koliko ćemo kasnije biti uspješni, sposobni i sl. Prema dobivenim podacima većina ispitanika nije sigurna u ovu tvrdnju (38,68%) dok smo skoro isti broj odgovora dobili pod vjerovanjima da je ova tvrdnja uglavnom netočna (25,05%) ili uglavnom točna (24,45%). S obzirom na dobivene rezultate možemo zaključiti kako ispitanici nisu uvjereni u sigurnost i točnost testova koji nam mogu pružiti mnogo informacija o samom sportašu.

Tablica 17. Frekvencije odgovora na česticu *„Trener zapravo teško može utjecati na sposobnosti nekog sportaša“.*

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	135	135	27,11	27,11	27,00	27,00
Uglavnom netočno	181	316	36,35	63,45	36,20	63,20
Nisam siguran	93	409	18,67	82,13	18,60	81,80
Uglavnom točno	66	475	13,25	95,38	13,20	95,00
Potpuno točno	23	498	4,62	100,00	4,60	99,60
Nedostaje	2	500	0,40		0,40	100,00

Iz prikaza u ***Tablici 17.*** možemo zaključiti da se veliki broj ispitanika ne slaže sa tvrdnjom da trener zapravo može teško utjecati na sposobnost nekog sportaša. Za 135 ispitanika (27,11%) je ova tvrdnja potpuno netočna, dok je za 181 osobu (36,35%) ova tvrdnja uglavnom netočna što ukupno broji 316 ispitanika ili oko 63%. Svega 4,62% ispitanika (N=23) smatra da je to potpuno točno a sa odgovorom da je ova tvrdnja uglavnom točna prati podatak od 66 ispitanika ili 13,25% . Koliko trener može utjecati na sportaša i njegove sposobnosti nije sigurno 18,67% ispitanika (N=93). Iz ovoga možemo zaključiti da je opća populacija svjesna koliko je važna uloga trenera u samom trenažnom procesu. On je taj koji mora sportašu pomoći da se aktualizira, potvrdi kao ličnost i rezultatima potkrijepi svoj talent (Milanović, 2009). Svaki vrhunski trener poznaje kineziologiju kao znanost, poznaje svog sportaša i uvelike može djelovati na svim razinama razvoja (funkcionalne i motoričke sposobnosti, kinantropološka obilježja, motivacija, razvoj ličnosti i sl.) kako bi mu omogućio vrhunski uspjeh.

Tablica 18. Frekvencije odgovora na česticu „***Često razmišljam da li sam dovoljno sposoban za nešto“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	60	60	12,07	12,07	12,00	12,00
Uglavnom netočno	85	145	17,10	29,18	17,00	29,00
Nisam siguran	152	297	30,58	59,76	30,40	59,40
Uglavnom točno	152	449	30,58	90,34	30,40	89,80
Potpuno točno	48	497	9,66	100,00	9,60	99,40
Nedostaje	3	500	0,60		0,60	100,00

Iz ***Tablice 18.*** možemo iščitati da svega 48 ispitanika (9,66%) često razmišlja da li su dovoljno sposobni za nešto, dok njih 60 (12,07%) si nikada ne postavlja to pitanje. Zanimljiv je podatak da imamo isti broj ispitanika koji su odgovorili na ovu tvrdnju da je za njih uglavnom točna i onih koji su odgovorili da nisu sigurni, što iznosi i najveći postotak u ovoj tablici i to 30,58% (N=152). Drugi najveći postotak od 17,10% izjavili su ispitanici sa odgovorom da je tvrdnja uglavnom netočna.

Tablica 19. Frekvencije odgovora na česticu „***Neki ljudi su zbog svojeg podrijetla, rase i sl. već u startu uspješniji u sportu od drugih***“.

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	70	70	14,08	14,08	14,00	14,00
Uglavnom netočno	82	152	16,50	30,58	16,40	30,40
Nisam siguran	106	258	21,33	51,91	21,20	51,60
Uglavnom točno	157	415	31,59	83,50	31,40	83,00
Potpuno točno	82	497	16,50	100,00	16,40	99,40
Nedostaje	3	500	0,60		0,60	100,00

Da su neki ljudi zbog svojeg podrijetla, rase i sl.već u startu uspješniji u sportu od drugih imamo podijeljena mišljenja koju su prikazana u ***Tablici 19.*** Ova tvrdnja je potpuno točna za 82 ispitanika (16,50%) dok je uglavnom točna za 157 ispitanika i to broji najvećim postotkom od skoro 32%. Postotci su u svim odgovorima većinom približni; 21,33% ispitanika nije sigurno, 16,50% smatra da je to uglavnom netočno, a 14,08% tvrdi da je ova tvrdnja potpuno netočna.

Tablica 20. Frekvencije odgovora na česticu „***Bez obzira kolike su naše sportske sposobnosti , uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na njih“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	6	6	1,21	1,21	1,20	1,20
Uglavnom netočno	35	41	7,06	8,27	7,00	8,20
Nisam siguran	109	150	21,98	30,24	21,80	30,00
Uglavnom točno	217	367	43,75	73,99	43,40	73,40
Potpuno točno	129	496	26,01	100,00	25,80	99,20
Nedostaje	4	500	0,81		0,80	100,00

Sa tvrdnjom da bez obzira kolike su naše sportske sposobnosti, uvijek možemo utjecati na njih slaže se većina ispitanika. U ***Tablici 20***. vidljivo je da je ova tvrdnja potpuno točna za 26,01% (N=129) ispitanika i uglavnom točna za 43,75% (N=217) opće populacije, što ukupno broji 346 ispitanika. Ova tvrdnja je potpuno netočna za mali broj ljudi, njih svega 6 (1,21%) i uglavnom je netočna za 7,06% (N=35) ispitanika. Oko 22% ispitanika nije sigurno možemo li u velikoj mjeri utjecati na naše sposobnosti. Možemo zaključiti da ispitanici vjeruju da ukoliko imamo i najmanju sposobnost za neki zadatak te uložimo napor i trud uvijek možemo utjecati i poboljšati naše sposobnosti.

Tablica 21. Frekvencije odgovora na česticu „***Na temelju niti jednog testiranja ne možemo predvidjeti koliko će netko biti uspješan kroz nekoliko godina“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	24	24	4,80	4,80
Uglavnom netočno	81	105	16,20	21,00
Nisam siguran	140	245	28,00	49,00
Uglavnom točno	140	385	28,00	77,00
Potpuno točno	115	500	23,00	100,00

Iz ***Tablice 21.*** možemo iščitati da 115 ispitanika (23%) vjeruje da na temelju niti jednog testiranja ne možemo predvidjeti koliko će netko biti uspješan kroz nekoliko godina i ova tvrdnja je za njih potpuno točna. Isti broj ispitanika, njih 140 (28%) odgovorilo je da je ova tvrdnja za njih uglavnom točna ili nisu sigurni, što broji najveći postotak. Za 16,20 % ispitanika ova tvrdnja je uglavnom netočna a njih 4,80% se u potpunosti ne slaže s njom. S obzirom na rezultate možemo potvrditi već navedeno vjerovanje ispitanika koje ne vjeruje u točnost i pouzdanost kineziološke dijagnostike.

Tablica 22. Frekvencije odgovora na česticu „***Sportska sposobnost je nešto što ne možemo mnogo mijenjati“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	59	59	11,80	11,80
Uglavnom netočno	171	230	34,20	46,00
Nisam siguran	141	371	28,20	74,20
Uglavnom točno	91	462	18,20	92,40
Potpuno točno	38	500	7,60	100,00

Da je sportska sposobnost nešto što ne možemo puno mijenjati vjeruje 38 ispitanika (7,60%) a za njih 18,20% (N=91) je ova tvrdnja uglavnom točna. Veći broj ispitanika se ne slaže sa ovom tvrdnjom što je prikazano u ***Tablici 22***. te je ona uglavnom netočna za 34,20% (N=171) ispitanika dok je potupno netočna za njih 11,80% (N=59). Ostatak ispitanika nije sigurno u ovu tvrdnju i to iznosi 28,20% (N=141).

Tablica 23. Frekvencije odgovora na česticu „***Nekoordinirano i nezgrapno dijete može u budućnosti postati vrhunski sportaš“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	19	19	3,80	3,80
Uglavnom netočno	88	107	17,60	21,40
Nisam siguran	151	258	30,20	51,60
Uglavnom točno	150	408	30,00	81,60
Potpuno točno	92	500	18,40	100,00

U ***Tablici 23.*** Prikazani su rezultati na česticu da nekoordinirano i nezgrapno dijete može u budućnosti postati vrhunski sportaš. Za 18,40% ispitanika ova tvrdnja je potpuno točna, a za njih 30% ova tvrdnja je uglavnom točna. Najveći postotak je pri odgovoru da ispitanici nisu sigurni u ovu tvrdnju i iznosi 30,20%. Da je ova tvrdnja netočna i da se takva djetetova budućnost ne može ostvariti vjeruje 19 ispitanika (3,80%) a za 17,60% (N= 88) je ova tvrdnja netočna. Možemo zaključiti da ispitanici više vjeruju u ovu tvrdnju nego što se s njome ne slažu. S kineziološkog stajališta trebamo vjerovati kako za svakoga postoji aktivnost i sport u kojoj se čak i nekoordinirana i nezgrapna osoba može pronaći i ostvariti nekakav uspjeh. Naravno da se treba raditi na poboljšanju njegovih kinantropoloških obilježja i razvijati ostale sposobnosti. Ukoliko će dijete i dalje ostati s nepovoljnim antropometrijskim i motoričkim statusom, onda će se usmjeriti u sport koji ne zahtjeva određenu motoričku sposobnost, već recimo neku drugu sposobnost npr. preciznost.

Tablica 24. Frekvencije odgovora na česticu „***Da budemo iskreni, zapravo teško možemo mijenjati to koliko je netko sportski tip***“.

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	33	33	6,60	6,60
Uglavnom netočno	125	158	25,00	31,60
Nisam siguran	153	311	30,60	62,20
Uglavnom točno	150	461	30,00	92,20
Potpuno točno	39	500	7,80	100,00

Iz ***Tablice 24.*** možemo istaknuti rezultate na česticu da zapravo teško možemo mijenjati to koliko je netko sportski tip. Skoro isti postotak ispitanika tvrdi da je ova tvrdnja uglavnom točna (30%) ili da nisu sigurni (30,06%). 25% ispitanika tvrdi da je ova tvrdnja uglavnom netočna.

Tablica 25. Frekvencije odgovora na česticu „***Rezultati testova nam daju dobar uvid u to o kakvom se sportašu radi i za što je sposoban“***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	15	15	3,01	3,01	3,00	3,00
Uglavnom netočno	76	91	15,26	18,27	15,20	18,20
Nisam siguran	182	273	36,55	54,82	36,40	54,60
Uglavnom točno	181	454	36,35	91,16	36,20	90,80
Potpuno točno	44	498	8,84	100,00	8,80	99,60
Nedostaje	2	500	0,40		0,40	100,00

U ***Tablici 25.*** prikazani su rezultati na česticu da nam rezultati testova daju dobar uvid u to o kakvom se sportašu radi i za što je sposoban. Dobiveni rezultati su skoro pa isti kao i u sličnim česticama u kojima se spominje efekt rezultata (npr. Tablica 21., Tablica

16.). Većina ispitanika odgovorilo je da nije sigurno (36,55%), uglavnom točno 36,55%, te uglavnom netočno 15,26%.

Tablica 26. Frekvencije odgovora na česticu „***Ljudi mogu učiti nove stvari, no zapravo bazično ne mogu promijeniti to koliko su sposobni“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	43	43	8,63	8,63	8,60	8,60
Uglavnom netočno	164	207	32,93	41,57	32,80	41,40
Nisam siguran	160	367	32,13	73,69	32,00	73,40
Uglavnom točno	102	469	20,48	94,18	20,40	93,80
Potpuno točno	29	498	5,82	100,00	5,80	99,60
Nedostaje	2	500	0,40		0,40	100,00

Za česticu da ljudi mogu učiti nove stvari,no zapravo bazično ne mogu promijeniti to koliko su sposobne prikazani su rezultati u ***Tablici 26.*** Skoro isti postotak pojavljuje se za odgovore da ispitanici nisu sigurni (32,13%), dok je za 32,93% ispitanika ova tvrdnja uglavnom netočna.

Tablica 27. Frekvencije odgovora na česticu „***Onaj tko s manje grešaka savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	39	39	7,83	7,83	7,80	7,80
Uglavnom netočno	101	140	20,28	28,11	20,20	28,00
Nisam siguran	143	283	28,71	56,83	28,60	56,60
Uglavnom točno	166	449	33,33	90,16	33,20	89,80
Potpuno točno	49	498	9,84	100,00	9,80	99,60
Nedostaje	2	500	0,40		0,40	100,00

Da onaj tko brže svlada (nauči) neku aktivnost i to s manje grešaka, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti smatra oko 9% ispitanika, a ova tvrdnja je uglavnom točna za 33,33% ispitanika što je prikazano u ***Tablici 27***. 143 ispitanika (28,71%) nije sigurno u ovu tvrdnju dok je ona uglavnom netočna za oko 20% njih i potpuno netočna za 7,83% , što broji 39 ispitanika. Zanimljivo je usporediti ovu tvrdnju sa skoro identičnom tvrdnjom koja je prikazana u **Tablici 15.** („Onaj tko brže svlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti“), i rezultati su poprilično slični. Možemo reći da su stavovi opće populacije po ovom pitanju vrlo pouzdani jer rezultati ne odstupaju previše jedni od drugih. Zaključno, ispitanici vjeruju da osoba koja radi radi manje grešaka, ona će i brže naučiti neku aktivnost što je logičan slijed prilikom učenja novih motoričkih zadataka.

Tablica 28. Frekvencije odgovora na česticu „***Uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na vlastite sportske sposobnosti“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	15	15	3,01	3,01	3,00	3,00
Uglavnom netočno	38	53	7,62	10,62	7,60	10,60
Nisam siguran	99	152	19,84	30,46	19,80	30,40
Uglavnom točno	253	405	50,70	81,16	50,60	81,00
Potpuno točno	94	499	18,84	100,00	18,80	99,80
Nedostaje	1	500	0,20		0,20	100,00

Prikazom u ***Tablici 28.*** možemo zaključiti da se većina ispitanika slaže da uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na vlastite sportske sposobnosti. Tako je pola ispitanika odgovorilo da je ova tvrdnja uglavnom točna i to je doseglo 50,70 % (N=253), dok je za skoro 19% ova tvrdnja potpuno točna. Dio ispitanika koji se ne slaže s ovom tvrdnjom i odgovorili su da je ona potpuno netočna broji 3,01%, te uglavnom netočna tek 7,62%.

Tablica 29. Frekvencije odgovora na česticu ***„Žene su bolje u motoričkim zadacima koji zahtijevaju finu motoriku“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	58	58	11,67	11,67	11,60	11,60
Uglavnom netočno	62	120	12,47	24,14	12,40	24,00
Nisam siguran	187	307	37,63	61,77	37,40	61,40
Uglavnom točno	118	425	23,74	85,51	23,60	85,00
Potpuno točno	72	497	14,49	100,00	14,40	99,40
Nedostaje	3	500	0,60		0,60	100,00

Većina ispitanika nisu sigurni jesu li žene bolje u motoričkim zadacima koji zahtijevaju finu motoriku što možemo vidjeti izraženo u ***Tablici 29***. Njih 37,63% odgovorilo je da nije sigurno, taj postotak prati odgovor da je ova tvrdnja uglavnom točna uz postotak od 23,74%. Ova tvrdnja je potpuno točna za skoro 15% ispitanika, dok je s druge strane potpuno netočna za 11,67% ispitanika. Na temelju raspršenosti rezultata svakako možemo uvidjeti da naši ispitanici nisu dovoljno sigurni točnost ili netočnost ove tvrdnje. Fina motorika odnosi se na sposobnost rukovanja predmetima koji naglašavaju kontrolu, preciznost i točnost pokreta. Ponajviše se pripisuje specifičnoj motoričkoj sposobnosti koja se najviše spominje u razvoju djece. Također se smatra kako su žene većinom bolje u ovakvim zadacima od muškaraca. Prema dobivenim rezultatima možemo uvidjeti kako potencijalno nestaje taj stereotip i da ne mora nužno značiti da su žene bolje u zadacima koji zahtjevaju finiju motoriku.

Tablica 30. Frekvencije odgovora na česticu „***Od prve i bez posebnih testova može se dobro procijeniti koliko je netko motorički sposoban“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	75	75	15,09	15,09	15,00	15,00
Uglavnom netočno	111	186	22,33	37,42	22,20	37,20
Nisam siguran	190	376	38,23	75,65	38,00	75,20
Uglavnom točno	97	473	19,52	95,17	19,40	94,60
Potpuno točno	24	497	4,83	100,00	4,80	99,40
Nedostaje	3	500	0,60		0,60	100,00

U ***Tablici 30.*** prikazani su odogovori na česticu da se od prve i bez testova može procijeniti koliko je netko motorički sposoban. Ispitanici se slažu da je ova tvrdnja uglavnom netočna (22,33%) dok većina nije sigurna (38,23%). Skoro 20% ispitanika vjeruje da je ova tvrdnja uglavnom točna.

Tablica 31. Frekvencije odgovora na česticu „***Kada ne uspijem, pitam se da li uopće imam talenta“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	103	103	20,77	20,77	20,60	20,60
Uglavnom netočno	140	243	28,23	48,99	28,00	48,60
Nisam siguran	134	377	27,02	76,01	26,80	75,40
Uglavnom točno	91	468	18,35	94,35	18,20	93,60
Potpuno točno	28	496	5,65	100,00	5,60	99,20
Nedostaje	4	500	0,81		0,80	100,00

Smatraju li ispitanici da kada ne uspiju u nečemu, imaju li uopće talenta odgovorili su najviše da nisu sigurni ili negativno. Na prikazu u ***Tablici 31.*** možemo primjetiti kako je

ova tvrdnja potpuno netočna za 20,77% (N=103) ispitanika, uglavnom netočna za 28,23% (N=140) te 27,02% nije sigurno. 28 ispitanika (5,65%) pita se da li imaju dovoljno talenta nakon neuspjeha, a ponekad se to pita i skoro 19% ispitanika. Ovakav stav pojedinca može ovisi o njegovoj samouvjerenosti i motivaciji. Također je bitno naglasiti da je jako važno i koliko puta su pokušali izvršiti zadatak, te koliko puta su griješili i u kojoj fazi učenja. Potrebno je naglasiti pozitivan stav ispitanika, tj. kako si nisu postavljali navedeno pitanje već su i dalje bili uporni u svom cilju.

Tablica 32. Frekvencije odgovora na česticu „***Testovi ili stručnjaci nam mogu reći koliki je naš potencijal, za što smo sposobni i kakva nam je budućnost u sportu*“.**

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	44	44	8,87	8,87	8,80	8,80
Uglavnom netočno	77	121	15,52	24,40	15,40	24,20
Nisam siguran	185	306	37,30	61,69	37,00	61,20
Uglavnom točno	159	465	32,06	93,75	31,80	93,00
Potpuno točno	31	496	6,25	100,00	6,20	99,20
Nedostaje	4	500	0,81		0,80	100,00

Na česticu da nam testovi ili stručnjaci nam mogu reći koliki je naš potencijal, za što smo sposobni i kakva nam je budućnost u sportu većina ispitanika je odgovorila da nije sigurna (37,30%) te da je tvrdnja uglavnom točna (32,30%) što je prikazano u ***Tablici 32.*** Ova tvrdnja je uglavnom netočna za 15,52%, potpuno netočna za skoro 9% ispitanika i potpuno točna za 6,25%.

Tablica 33. Frekvencije odgovora na česticu „***Često se pitam kako je moguće da netko ne posjeduje osnovnu sportsku tehniku“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	86	86	17,20	17,20
Uglavnom netočno	145	231	29,00	46,20
Nisam siguran	138	369	27,60	73,80
Uglavnom točno	85	454	17,00	90,80
Potpuno točno	46	500	9,20	100,00

Za česticu koja je prikazana u ***Tablici 33.*** možemo primjetiti kako je ova tvrdnja uglavnom netočna za 29% ispitanika, a 27,60% ispitanika nije sigurno. Skoro isti postotak javlja se u odgovorima da je ova tvrdnja potpuno netočna (17,20%) i uglavnom točna (17%). Možemo zaključiti da se većina ispitanika ne pita kako je moguće da netko ne posjeduje osnovnu sportsku tehniku.

Tablica 34. Frekvencije odgovora na česticu „***Bez obzira tko smo, u velikoj mjeri možemo mijenjati vlastite sportske sposobnosti“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	12	12	2,41	2,41	2,40	2,40
Uglavnom netočno	52	64	10,44	12,85	10,40	12,80
Nisam siguran	121	185	24,30	37,15	24,20	37,00
Uglavnom točno	237	422	47,59	84,74	47,40	84,40
Potpuno točno	76	498	15,26	100,00	15,20	99,60
Nedostaje	2	500	0,40		0,40	100,00

U ***Tablici 34.*** prikazani su rezultati koji se odnose na tvrdnju da bez obzira tko smo, u velikoj mjeri možemo mijenjati vlastite sportske sposobnosti. Zanimljivo je izdvojiti

postotak od 47,59% kojim ispitanici tvrde da je ova tvrdnja uglavnom točna, te postotak od 15,26% da je potpuno točna. Kumulativni postotak ova dva odgovora je c%=62,85%. Iz priloženih podataka možemo zaključiti kako velika većina ljudi smatra da su dovoljno kompetentni da mogu mijenjati vlastite sportske sposobnosti. S obzirom na dostupnost kineziološkim aktivnosti koje su sve više uključene u sastavni dio života (prehrana, rekreacija..), te ih opća populacija provodi samostalno, rezultati nisu iznenađujući. Ukoliko gledamo na specifičnije i složenije kineziološke aktivnosti, svakako ih trebamo prepustiti educiranim kadrovima prije nego što ih odlučimo provoditi samostalno.

Tablica 35. Frekvencija odgovora na česticu ***„Onaj tko lakše savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	32	32	6,41	6,41	6,40	6,40
Uglavnom netočno	89	121	17,84	24,25	17,80	24,20
Nisam siguran	135	256	27,05	51,30	27,00	51,20
Uglavnom točno	190	446	38,08	89,38	38,00	89,20
Potpuno točno	53	499	10,62	100,00	10,60	99,80
Nedostaje	1	500	0,20		0,20	100,00

Da onaj tko lakše savlada (nauči) neku aktivnost i to s manje grešaka, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti smatra oko 10% ispitanika, a ova tvrdnja je uglavnom točna za 38,08% ispitanika što je prikazano u ***Tablici 35***. 27,05% ispitanika nije sigurno u ovu tvrdnju dok je ona uglavnom netočna za oko 20% njih i potpuno netočna za 7,83% , što broji 39 ispitanika. Zanimljivo je usporediti ovu tvrdnju sa skoro identičnim tvrdnjama koje su prikazane u **Tablicama 15. i 27.** S obzirom na dobivene slične rezultate u sve tri tablice, možemo zaključiti da ispitanici vjeruju kako osoba koja radi manje grešaka te lakše i brže savlada neku aktivnost, ona će i kasnije biti bolja u toj aktivnosti. Takva osoba brže prelazi u fazu stabilizacije i automatizacije, podiže nivo motivacije i upornija je u izvođenju zadataka.

Tablica 36. Frekvencije odgovora na česticu „***Zaista vjerujem da ima mnogo sportaša koji nisu bili talentirani, ali su postigli iznimne uspjehe“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]	Postoci svih valjanih odgovora	Kumulativni postoci svih valjanih odgovora
Potpuno netočno	12	12	2,40	2,40	2,40	2,40
Uglavnom netočno	54	66	10,82	13,23	10,80	13,20
Nisam siguran	118	184	23,65	36,87	23,60	36,80
Uglavnom točno	208	392	41,68	78,56	41,60	78,40
Potpuno točno	107	499	21,44	100,00	21,40	99,80
Nedostaje	1	500	0,20		0,20	100,00

U ***Tablici 36.*** prikazani su rezultati za česticu vjeruju li ispitanici da ima mnogo sportaša koji nisu bili talentirani, ali su postigli iznimne uspjehe. Većina ispitanika smatra da je ova tvdnja uglavnom točna (41,68%), dok 21,44% smatra da je potpuno točna. Prema dobivenim rezultatima možemo zaključiti kako većina ispitanika posjeduje fleksibilni mindset, te vjeruju da je moguće ostvariti vrhunske rezultate iako nismo talentirani.

Tablica 37. Frekvencije odgovora na česticu „***Bojim se da bi nakon neuspjeha drugi mogli zaključiti da sam manje talentiran nego što su mislili“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	60	60	12,00	12,00
Uglavnom netočno	122	182	24,40	36,40
Nisam siguran	138	320	27,60	64,00
Uglavnom točno	148	468	29,60	93,60
Potpuno točno	32	500	6,40	100,00

Na česticu da se ispitanici boje da bi nakon neuspjeha drugi zaključili da su manje talentirani odgovorili su da je tvrdnja uglavnom točna (29,60%). Tvrdnja je uglavnom netočna za 24,40% ispitanika, a 27,60% nije sigurno.

Tablica 38. Frekvencije odgovora na česticu „***Kada mi kažu da za nešto nisam sposoban, onda se još više „zapalim“ da pokažem suprotno“.***

Odgovor	Frekvencije	Kumulativne frekvencije	Postoci [%]	Kumulativni postoci [%]
Potpuno netočno	14	14	2,80	2,80
Uglavnom netočno	45	59	9,00	11,80
Nisam siguran	110	169	22,00	33,80
Uglavnom točno	170	339	34,00	67,80
Potpuno točno	161	500	32,20	100,00

U ***Tablici 38.*** prikazani su odgovori na tvrdnju „Kada mi kažu da za nešto nisam sposoban, onda se još više „zapalim“ da pokažem suprotno“. Na temelju rezultata možemo zaključiti da se većina ispitanika slaže sa navedenom tvrdnjom jer je njih 161 odgovorilo da je tvrdnja potpuno točna, dok je ona uglavnom točna za 170 ispitanika,

što ukupno čini oko 66% od ukupnih odgovora. Ispitanici koji reagiraju suprotno od većine na ovakvu situaciju, odgovorili su da je ova tvrdnja za njih potpuno netočna i njih ima svega 2,80%, dok je za 9% ova tvrdnja uglavnom netočna. Zanimljivo je također da i 22% ispitanika nisu sigurni kada se radi o ovakvoj tvrdnji.

Tablica 39. Prikaz ukupnog rezultata svih čestica upitnika**.** Sa (N) je označen broj ispitanika, najveći opaženi rezultat (Max), najmanji opaženi rezultat (Min), aritmetička sredina (AS) i standarna devijacija (SD).

Variable	N	AS	SD
1. Čovjekovi potencijali su skriveni i nikad ne znaš u što će se sportaš razviti.	500	3,79	0,87
2. Najviše imam osjećaj da sam sposoban za nešto kada ne griješim.	496	3,69	1,09
3. Nemoguće je predvidjeti što sve sportaš može postići ako predano radi i uloži maksimalni trud.	500	3,59	1,23
4. Zašto bi smo skrivali svoje manjkavosti kada ih možemo prevladati.	500	3,93	0,95
5. Iako se sportaši međusobno uvelike razlikuju po svome talentu, kroz rad i iskustvo svi mogu postići značajni napredak.	497	4,06	0,90
6. Ljudi posjeduju određenu razinu sportskih sposobnosti i zapravo ne možemo učiniti mnogo da bi smo to promijenili.	500	2,81	1,21
7. Da bi bio dobar u sportu trebaš biti prirodno talentiran.	499	3,11	1,15
8. Koliko si dobar u sportu možeš uvijek poboljšati ako si još uporniji u svome radu.	497	4,35	0,83
9. Rezultati testiranja su jako dobar pokazatelj koliko smo sposobni u sportu.	498	3,40	1,01
10. Već kod male djece možemo s dosta velikom sigurnošću procijeniti koliko će biti uspješni u sportu kada odrastu.	500	3,01	1,08
11. Ako ne uspiješ od prve, vjerojatno nisi dovoljno sposoban za tu aktivnost.	496	1,95	1,14
12. Sportsko postignuće u pravilu se ne mijenja mnogo unutar jedne sezone.	498	2,65	1,08
13. Ako moramo ulagati napor, znači da nismo baš talentirani.	493	1,96	1,09
14. Ako nemamo sposobnosti za nešto, bolje je da uopće ne trošimo vrijeme na tu aktivnost.	498	2,29	1,22
15. Onaj tko brže svlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	497	3,08	1,13
16. Rezultati testova su dobar pokazatelj koliko ćemo kasnije biti uspješni, sposobni i sl.	499	2,98	0,98
17. Trener zapravo teško može utjecati na sposobnost nekog sportaša.	498	2,32	1,14
18. Često razmišljam da li sam dovoljno sposoban za nešto.	497	3,09	1,16
19. Neki ljudi su zbog svojeg podrijetla, rase, i sl. već u startu uspješniji u sportu od drugih.	497	3,20	1,29
20. Bez obzira kolike su naše sportske sposobnosti, uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na njih.	496	3,86	0,92
21. Na temelju niti jednog testiranja ne možemo predvidjeti koliko će netko biti uspješan kroz nekoliko godina.	500	3,48	1,15
22. Sportska sposobnost je nešto što ne možemo mnogo mijenjati.	500	2,76	1,11
23. Nekoordinirano i nezgrapno dijete može u budućnosti postati vrhunski sportaš.	500	3,42	1,09
24. Da budemo iskreni, zapravo teško možemo mijenjati koliko je netko sportski tip.	500	3,07	1,06
25. Rezultati testova nam daju dobar uvid u to o kakvom se sportašu radi i za što je sposoban.	498	3,33	0,94
26. Ljudi mogu učiti nove stvari, no zapravo bazično ne mogu promjeniti to koliko su sposobni.	498	2,82	1,04
27. Onaj tko s manje grešaka savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	498	3,17	1,10
28. Uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na vlastite sportske sposobnosti.	499	3,75	0,95
29. Žene su bolje u motoričkim zadacima koji zahtijevaju finu motoriku.	497	3,17	1,18
30. Od prve i bez posebnih testova može se dobro procijeniti koliko je netko motorički sposoban.	497	2,77	1,08

31. Kada ne uspijem, pitam se da li uopće imam talenta.	496	2,60	1,17
32. Testovi ili stručnjaci nam mogu reći koliki je naš potencijal, za što smo sposobni i kakva nam je budućnost u sportu.	496	3,11	1,03
33. Često se pitam kako je moguće da netko ne posjeduje osnovnu sportsku tehniku.	500	2,72	1,20
34. Bez obzira tko smo, u velikoj mjeri možemo mijenjati vlastite sportske sposobnosti.	498	3,63	0,95
35. Onaj tko lakše savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	499	3,29	1,08
36. Zaista vjerujem da ima mnogo sportaša koji nisu bili talentirani, ali su postigli iznimne uspjehe.	499	3,69	1,00
37. Bojim se da bi nakon neuspjeha drugi mogli zaključiti da sam manje talentiran nego što su mislili.	500	2,94	1,13
38. Kada mi kažu da za nešto nisam sposoban, onda se još više "zapalim" da pokažem suprotno.	500	3,84	1,06

U ***Tablici 39.*** prikazane su aritmetičke sredine i standardne devijacije na 38 varijabli.

Čestice pokazuju veliki raspon aritmetičkih sredina, od 1.95 do 4.35, i standardna devijacija, od 0.83 do 1.29. Najveći prosječni rezultat pokazuju varijable pod brojem 8 (AS=4.35) koja glasi „Koliko si dobar u sportu možeš uvijek poboljšati ako si još uporniji u svome radu“, zatim varijabla pod brojem 5 (AS=4.06) koja glasi „Iako se sportaši međusobno uvelike razlikuju po svome talentu, kroz rad i iskustvo svi mogu postići značajni napredak“.

S druge strane, najmanji rezultat prikazuju varijable pod brojem 11 (AS=1.95) „Ako ne uspiješ od prve, vjerojatno nisi dovoljno sposoban za tu aktivnost.“, te varijabla pod brojem 13 (AS=1.96) „Ako moramo ulagati napor, znači da nismo baš talentirani“.

U tablicama 40. i 41. nalaze se frekvencije procjene postotka učešća truda u uspješnosti u sportu.

Tablica 40. Frekvencije procjene postotka učešća truda u sportu. Sa ***f*** su označene frekvencije, sa ***cf*** kumulativne frekvencije, ***%*** su postoci, ***c%*** su kumulativni postoci.

Postotci	F	cf	%	c%	% of all Cases	Cumulative % of All
20	3	3	0,61	0,61	0,60	0,60
30	15	18	3,03	3,64	3,00	3,60
31	1	19	0,20	3,84	0,20	3,80
35	2	21	0,40	4,24	0,40	4,20
40	31	52	6,26	10,51	6,20	10,40
41	1	53	0,20	10,71	0,20	10,60
43	2	55	0,40	11,11	0,40	11,00
45	1	56	0,20	11,31	0,20	11,20
50	113	169	22,83	34,14	22,60	33,80
51	1	170	0,20	34,34	0,20	34,00
52	1	171	0,20	34,55	0,20	34,20
55	3	174	0,61	35,15	0,60	34,80
58	2	176	0,40	35,56	0,40	35,20
60	85	261	17,17	52,73	17,00	52,20
64	1	262	0,20	52,93	0,20	52,40
65	11	273	2,22	55,15	2,20	54,60
68	2	275	0,40	55,56	0,40	55,00
70	84	359	16,97	72,53	16,80	71,80
75	12	371	2,42	74,95	2,40	74,20
80	75	446	15,15	90,10	15,00	89,20
81	2	448	0,40	90,51	0,40	89,60
85	3	451	0,61	91,11	0,60	90,20
90	32	483	6,46	97,58	6,40	96,60
95	5	488	1,01	98,59	1,00	97,60
99	4	492	0,81	99,39	0,80	98,40
100	3	495	0,61	100,00	0,60	99,00
Nedostaje	5	500	1,01		1,00	100,00

U ***Tablici 40.*** prikazani su ukupni rezultati mišljenja ispitanika koliko trud utječe na uspješnost u sportu. Prema podacima možemo primjetiti da je najveći odgovor bio 50% (N=113), dalje slijedi 60% (N=85), 70% (N=84) i naposljetku 80% (N=75).
Najmanji izraženi postotak bio je 20%.

Tablica 41. Frekvenije procjene postotka učešća talenta u sportu. Sa ***f*** su označene frekvencije, sa ***cf*** kumulativne frekvencije, ***%*** su postoci, ***c%*** su kumulativni postoci.

Postotci	F	cf	%	c%	% of all Cases	Cumulative % of All
1	4	4	0,81	0,81	0,80	0,80
5	5	9	1,01	1,82	1,00	1,80
10	32	41	6,46	8,28	6,40	8,20
15	3	44	0,61	8,89	0,60	8,80
19	2	46	0,40	9,29	0,40	9,20
20	75	121	15,15	24,44	15,00	24,20
25	12	133	2,42	26,87	2,40	26,60
30	84	217	16,97	43,84	16,80	43,40
32	2	219	0,40	44,24	0,40	43,80
35	11	230	2,22	46,46	2,20	46,00
36	1	231	0,20	46,67	0,20	46,20
40	85	316	17,17	63,84	17,00	63,20
42	2	318	0,40	64,24	0,40	63,60
45	3	321	0,61	64,85	0,60	64,20
48	1	322	0,20	65,05	0,20	64,40
49	1	323	0,20	65,25	0,20	64,60
50	113	436	22,83	88,08	22,60	87,20
55	1	437	0,20	88,28	0,20	87,40
57	2	439	0,40	88,69	0,40	87,80
59	1	440	0,20	88,89	0,20	88,00
60	31	471	6,26	95,15	6,20	94,20
65	2	473	0,40	95,56	0,40	94,60
69	1	474	0,20	95,76	0,20	94,80
70	15	489	3,03	98,79	3,00	97,80
80	4	493	0,81	99,60	0,80	98,60
100	2	495	0,40	100,00	0,40	99,00
Nedostaje	5	500	1,01		1,00	100,00

U ***Tablici 41.*** prikazana su mišljenja ispitanika koliko talent utječe na uspjeh u sportu. Najviše odgovora bilo je 50% (N=113), zatim ga slijedi 40% (N=85), 30% (N=84), 20% (N=75) i nakraju 10% (N=32). Najmanji postotak iznosio je 1%.

Tablica 42. Procjene aritmetičke sredine (AS) i standardne devijacije (SD) učešća truda i talenta u sportu. Sa (N) je označen broj ispitanika, najveći opaženi rezultat (Max), najmanji opaženi rezultat (Min), aritmetička sredina (AS) i standarna devijacija (SD).

Varijable	N	AS	Min	Max	SD
TRUD	495	63,27	20	100	16,24
TALENT	495	37,29	1	100	16,59

U ***Tablici 42.*** prikazane su aritmetičke sredine i standardne devijacije varijabli truda i talenta u uspjehu u sportu. Za varijablu TRUD izražena je AS=63,27%, dok za varijablu TALENT aritmetička sredina iznosi 37,29%. Prema podacima, vjerovanje opće populacije je da je za uspjeh u sportu pretežno zaslužan trud u odnosu na talent.

Istraživanje provedeno na studentima kineziologije pokazalo je da ispitanici s iskustvom u sportu također veću važnost pridaju trudu. Prema rezultatima manje od 14% ispitanika procjenjuje učešće truda u sportskom uspjehu ravnopravnim ili manje značajnim od talenta; gotovo polovica smatra da je to učešće veće od 70% (Bosnar, Balent, Prot, 2014).

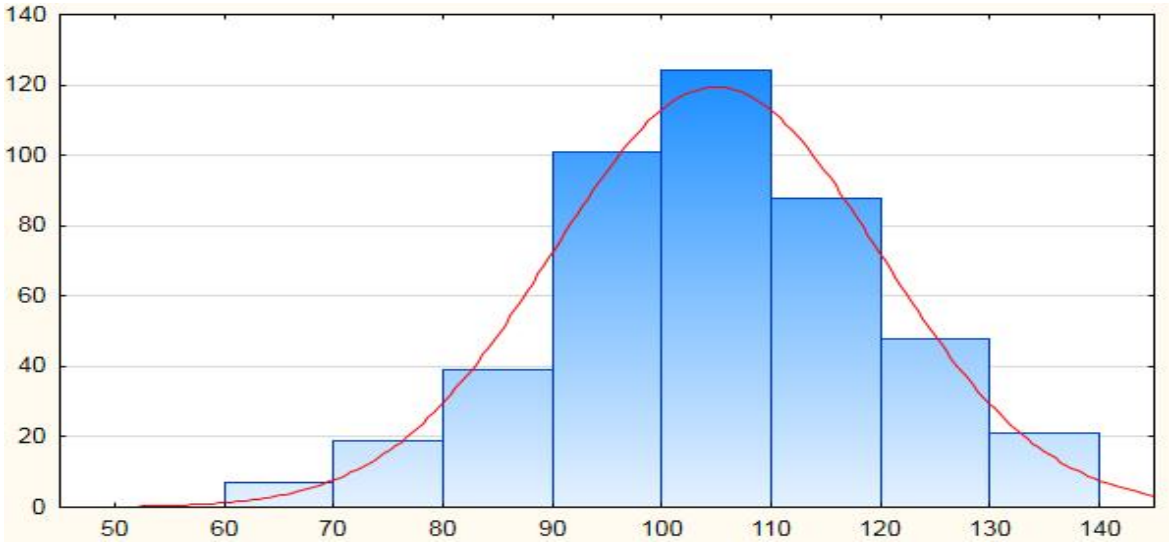
Prema dobivenim podacima možemo zaključiti da u ispitanoj općoj populaciji prevladava fleksibilan mindset što znači da veću važnost pripisuju ulaganju napora nego talentu, kao i ispitani studenti kineziologije.

4.2. OSNOVNI STATISTIČKI PARAMETRI UKUPNOG REZULTATA SKALE MINDSETA U SPORTU

Tablica 43. Osnovni statistički parametri ukupnog rezultata Skale „mindseta“ u sportu; u tablici je naveden pripadajući broj ispitanika (N), najveći opaženi rezultat (Max), najmanji opaženi rezultat (Min), aritmetička sredina (AS) i standardna devijacija (SD).

Varijable	N	AS	MIN	MAX	SD
SUMA	447	104,96	65	139	14,94

U ***Tablici 43.*** nalaze se osnovni statistički parametri Skale „mindseta“ u sportu koja sadrži 38 čestica. Aritmetička sredina iznosi AS=104,96, standardna devijacija SD=14,94. Teoretski raspon (MIN i MAX) iznosi od 38 do 190 bodova; najveći i najmanji opaženi rezultat ne dosežu teoretski raspon, pa se može reći da je Skala primjerena mjera fiksnog i fleksibilnog mindseta.

Slika 1. Distribucija grafičkog prikaza ukupnog rezultata na Skali mindseta u sportu (Balent i Bosnar, 2014). Na na apscisi se nalaze rezultati, a na ordinati se nalaze frekvencije. Punom linijom je iscrtana odgovarajuća normalna distribucija.

Slika 1. prikazuje distribuciju ukupnog rezultata skale mindseta u sportu (Balent i Bosnar, 2014) na uzorku 447 ispitanika. Distribucija rezultata skale mindseta u sportu ne odstupa značajno od normalne, što je pokazao Kolmogorov–Smirnovljev test ($d=0.4219$, $p>0,20$).

4.3. REZULTATI DVOFAKTORSKE MULTIVARIJATNE ANALIZE VARIJANCE

Tablica 44. Rezultati dvofaktorske multivarijatne analize varijance na ukupnom rezultatu Skale i procjeni učešća truda u sportskom uspjehu s obzirom na dob i spol. Sa Ss2 su označeni stupnjevi slobode; P označava statističku značajnost f-testa.

Varijable	Wilksova labda	Vrijednost F-testa	Stupnjevi slobode 1	Ss2	P
SPOL	0,979104	4,70	2	440	0,009601
DOB	0,993537	1,43	2	440	0,240170
SPOL * DOB	0,993578	1,42	2	440	0,242326

Rezultati dvofaktorske multivarijatne analize varijance na ukupnom rezultatu Skale i procjeni učešća truda u sportskom uspjehu s obzirom na dob i spol su pokazali značajnu razliku samo s obzirom na spol.

Dob, te interakcija spola i dobi nisu pokazali statistički značajne razlike. Rodne razlike očituju se kao jači fiksni „mindset“ na razultatu skale, kao i manja procjena truda u uspjehu u sportu kod žena.

Postavlja se pitanje, zašto muškarci predaju veću važnost trudu od žena?

Kao odgovor na ovo pitanje, možemo samo pretpostaviti nekoliko teorija.

Jednu od mogućih teorija možemo izraziti kroz konkurenciju u sportu. Danas postoji mnogo sportova u kojem sudjeluju žene u istoj količini koliko i muškarci, no i dalje postoji razlika u broju sportaša i sportašica u pojedinom sportu. Možda opća populacija muškaraca vjeruje kako je njima teže uspjeti u sportu s obzirom na veliki broj konkurenata, te moraju uložiti više truda kako bi se istaknuli u masi i postigli željeni cilj.

Druga pretpostavka može biti povezana s općim načinom života žena današnjice. Poznato je da žene postaju isto uspješne kao i muškarci. No, i dalje dosta žena obavlja svoj posao ili su kućanice, ili oboje. Na temelju toga možda se može pretpostaviti kako takve žene prihvaćaju svoj život takvim kakav je; idu linijom manjeg otpora i ne trude se ništa promijeniti, te takav način života izražava fiksni mindset.

Također možemo kao pretpostavku istaknuti ekstremno feminističko mišljenje koje žene stvrstava u skupinu superiornijih bića od muškaraca. Samim time što su

predodređene za rađanje, imaju u sebi instinkte koje muškarci ne posjeduju, te imaju sposobnost obavljanja više stvari odjedanput puno češće nego muškarci. Možda im te sposobnosti dolaze puno prirodnije nego muškarcima, iako ih moraju naučiti; zadatke i poslove obavljaju s lakoćom, te im dolaze kao rutina. Možda u tome postoji fiksni mindset koji odvaja žene i muškarce po pitanju vjerovanja u trud?

Svakako bi trebalo primijeniti nova istraživanja koja će nam dati bolji uvid u odgovore na ovakva pitanja.

Tablica 45. Procjene postotka aritmetičke sredine i standardne devijacije za grupe definirane spolom i dobi.

Effect	N	AS	SD	AS (TRUD)	SD (TRUD)
Ukupno	445	104,99	14,97	63,77	16,27
Muški1	218	103,45	14,79	66,03	15,11
Žene2	227	106,46	15,02	61,61	17,06
Mlađi (do 40)1	221	104,35	14,04	63,03	15,20
Stariji (od 40)2	224	105,61	15,84	64,50	17,26
Muški mlađi1	103	101,46	13,27	65,62	14,72
Muški stariji1	115	105,23	15,89	66,39	15,51
Žene mlađe2	118	106,88	14,26	60,77	15,32
Žene starije2	109	106,01	15,85	62,51	18,80

5. ZAKLJUČAK

Tema ovog diplomskog rada bila je utvrditi rodne i dobne razlike u vjerovanjima o utjecaju truda i sposobnosti u uspjehu u sportu na uzorku iz odrasle urbane populacije. Istraživanje je provedeno na 500 ispitanika. Uzorak je prigodno mjeren na području grada Zagreba i grada Osijeka.

Ispitanici su odgovarali na pitanja skale „mindseta“ u sportu i skale procjene postotka učešća truda i sposobnosti uspjeha u sportu.

Utvrđeno je da opća populacija više pridaje važnost trudu nego talentu.

Analizom varijance je potvrđena statistički značajna razlika između muškaraca i žena; nije nađena razlika s obzirom na dob kao ni razlika kad se uvažava interakcija roda i dobi. Razlika se očituje u tome da žene u manjoj mjeri procjenjuju važnost truda za uspjeh u sportu i pokazuju manje izraženi fleksibilni mindset od muškaraca.

Sa kineziološkog stajališta, smatram kako je trud uvelike važan faktor u postizanju nekoga cilja. U kineziologiji je dokazano da uvelike možemo djelovati na razvoj pojedinih sposobnosti. Isto tako, možemo biti talentirani i inicijalno imati puno veće sposobnosti od ostatka populacije, no ukoliko te sposobnosti ne „njegujemo“ i ne radimo na njihovom razvijanju, one propadaju ili stagniraju. Također, osobe koje posjeduju nižu razinu sposobnosti, ne znači nužno da ne mogu do neke mjere uspjeti u sportu. Zanimljivo je primjetiti u kolikoj mjeri je zastupljen fleksibilni „mindset“ kod naših ispitanika. S obzirom na rezultate i pojedinačne odgovore na čestice, mogu zaključiti kako su ispitanici motivirani, većinom samopouzdani te predani radu i trudu bez obzira koliko bili uspješni ili ne u izvršavanju zadatka. To je svakako odnos s kojim se treba pristupati svakom problemu ali i zadatku, a s kojim se može poistovjetiti i svaki vrhunski sportaš.

Prilikom analize dobivenih podataka, primjetila sam zanimljive odgovore u području čestica koje se odnose na rezultate, testove i dijagnostiku u sportu. Većina ispitanika ili nije bilo sigurno kako bi odgovorilo na navedene tvrdnje ili su imali negativno vjerovanje kada se radi o dijagnostičkim postupcima u sportu. Ovakvi rezultati mogu ukazivati na nedovoljnu informiranost o dijagnostičkim postupcima te njihovu efektnost u trenažnim procesima s jedne strane, dok je s druge strane takvo vjerovanje povezano s

fleksibilnim mindsetom kako je potvrđeno u istraživanju (C.Dweck, 2006). Populacija koja ima izraženi fleksibilni mindset ne slijedi pravila, te ima slabo vjerovanje u testove. Oni se baziraju na vlastitom uspjehu, odnosno neuspjehu te ulažu još veću količinu truda koja će im pomoći da dođu do željenog cilja. Testovi su njihov trud, a uspjeh je njihov rezultat.

Zaključno, temelj kineziologije kao znanstvene grane je poticati opću populaciju na bavljenje sportom, odnosno bilo kakvom fizičkom aktivnošću radi zdravijeg načina života. Glavna misao je da nije najveći prioritet i važnost da svi uspiju u vrhunskom sportu, jer je to nemoguće s obzirom na raznolikost populacije i njihove afinitete. Glavni cilj je, da bez obzira koliko je netko talentiran ili nije, svaki pojedinac treba i može pronaći sportsku aktivnost u kojoj će ulagati trud. S obzirom na rezultate ovog istraživanja, može se očekivati da će se ovaj cilj ostvariti.

6. LITERATURA

Balent, B. & Bosnar, K. (2014). An attempt to improve operational definition of minset in sport concept. *7th International Scientific Conference on Kinesiology Proceedings Book*, Zagreb: Faculty of Kinesiology.

Bosnar, K., Balent B. i Prot, F. (2014). Relacije sportskih interesa i procjene faktora sportskog uspjeha. U V. Findak (urednik), *Zbornik radova 23. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske*, Poreč, 2014, (str. 180-184). Hrvatski Kineziološki Savez.

Crošarka. (22.10.2014). *Dražen Petrović: Ako nisam mogao na trening, razbolio bi se.* Preuzeto 06. rujna 2015. sa http://crosarka.com/rubrike/nostalgija/drazen-petrovic-ako-nisam-mogao-na-trening-razbolio-bih-se-120213 dražen

Dizdar, D., Pedišić Ž. (2010). *Priručnik za kvantitativne metode.* Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Dweck, C.S. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. New York: Random House.

Dweck, C.S. (1999). *Self-theories: Their role in motivation, personality and development.* Philadelphia: Psychology Press.

Milanović, D. (2009). *Teorija i metodika treninga*. Zagreb: Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

7. PRILOG

--Poštovani ispitanici, molimo Vas da pažljivo pročitate svaku tvrdnju i da **zaokružite**:
- ocjenu **1** ako je tvrdnja **potpuno netočna** za Vas,
- ocjenu **2** ako je tvrdnja **uglavnom netočna** za Vas,
- ocjenu **3** ako **niste sigurni** što bi ste odgovorili,
- ocjenu **4** ako je tvrdnja **uglavnom točna** za Vas,
- ocjenu **5** ako je tvrdnja **potpuno točna** za Vas,

Tvrdnja	Potpuno netočno	Uglavnom netočno	Nisam siguran	Uglavnom točno	Potpuno netočno
1. Čovjekovi potencijali su skriveni i nikad ne znaš u što će se sportaš razviti.	1	2	3	4	5
2. Najviše imam osjećaj da sam sposoban za nešto kada ne griješim.	1	2	3	4	5
3. Nemoguće je predvidjeti što sve sportaš može postići ako predano radi i uloži maksimalni trud.	1	2	3	4	5
4. Zašto bi smo skrivali svoje manjkavosti kada ih možemo prevladati.	1	2	3	4	5
5. Iako se sportaši međusobno uvelike razlikuju po svome talentu, kroz rad i iskustvo svi mogu postići značajni napredak.	1	2	3	4	5
6. Ljudi posjeduju određenu razinu sportskih sposobnosti i zapravo ne možemo učiniti mnogo da bi smo to promijenili.	1	2	3	4	5
7. Da bi bio dobar u sportu trebaš biti prirodno talentiran.	1	2	3	4	5
8. Koliko si dobar u sportu možeš uvijek poboljšati ako si još uporniji u svome radu.	1	2	3	4	5
9. Rezultati testiranja su jako dobar pokazatelj koliko smo sposobni u sportu.	1	2	3	4	5
10. Već kod male djece možemo s dosta velikom sigurnošću procijeniti koliko će biti uspješni u sportu kada odrastu.	1	2	3	4	5
11. Ako ne uspiješ od prve, vjerojatno nisi dovoljno sposoban za tu kativnost.	1	2	3	4	5
12. Sportsko postignuće u pravilu se ne mijenja mnogo unutar jedne sezone.	1	2	3	4	5
13. Ako moramo ulagati napor, znači da nismo baš talentirani.	1	2	3	4	5
14. Ako nemamo sposobnosti za nešto, bolje je da uopće ne trošimo vrijeme na tu aktivnost.	1	2	3	4	5
15. Onaj tko brže svlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	1	2	3	4	5
16. Rezultati testova su dobar pokazatelj koliko ćemo kasnije biti uspješni, sposobni i sl.	1	2	3	4	5
17. Trener zapravo teško može utjecati na sposobnost nekog sportaša.	1	2	3	4	5
18. Često razmišljam da li sam dovoljno sposoban za nešto.	1	2	3	4	5
19. Neki ljudi su zbog svojeg podrijetla, rase, i sl. već u startu uspješniji u sportu od drugih.	1	2	3	4	5
20. Bez obzira kolike su naše sportske sposobnosti, uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na njih.	1	2	3	4	5
21. Na temelju niti jednog testiranja ne možemo predvidjeti koliko će netko biti uspješan kroz nekoliko godina.	1	2	3	4	5

22. Sportska sposobnost je nešto što ne možemo mnogo mijenjati.	1	2	3	4	5
23. Nekoordinirano i nezgrapno dijete može u budućnosti postati vrhunski sportaš.	1	2	3	4	5
24. Da budemo iskreni, zapravo teško možemo mijenjati koliko je netko sportski tip.	1	2	3	4	5
25. Rezultati testova nam daju dobar uvid u to o kakvom se sportašu radi i za što je sposoban.	1	2	3	4	5
26. Ljudi mogu učiti nove stvari, no zapravo bazično ne mogu promjeniti to koliko su sposobni.	1	2	3	4	5
27. Onaj tko s manje grešaka savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	1	2	3	4	5
28. Uvijek možemo u velikoj mjeri utjecati na vlastite sportske sposobnosti.	1	2	3	4	5
29. Žene su bolje u motoričkim zadacima koji zahtijevaju finu motoriku.	1	2	3	4	5
30. Od prve i bez posebnih testova može se dobro procijeniti koliko je netko motorički sposoban.	1	2	3	4	5
31. Kada ne uspijem, pitam se da li uopće imam talenta.	1	2	3	4	5
32. Testovi ili stručnjaci nam mogu reći koliki je naš potencijal, za što smo sposobni i kakva nam je budućnost u sportu.	1	2	3	4	5
33. Često se pitam kako je moguće da netko ne posjeduje osnovnu sportsku tehniku.	1	2	3	4	5
34. Bez obzira tko smo, u velikoj mjeri možemo mijenjati vlastite sportske sposobnosti.	1	2	3	4	5
35. Onaj tko lakše savlada (nauči) neku aktivnost, taj će najvjerojatnije i kasnije biti bolji u toj aktivnosti.	1	2	3	4	5
36. Zaista vjerujem da ima mnogo sportaša koji nisu bili talentirani, ali su postigli iznimne uspjehe.	1	2	3	4	5
37. Bojim se da bi nakon neuspjeha drugi mogli zaključiti da sam manje talentiran nego što su mislili.	1	2	3	4	5
38. Kada mi kažu da za nešto nisam sposoban, onda se još više "zapalim" da pokažem suprotno.	1	2	3	4	5

39. Molimo Vas iskažite vaše osobno mišljenje tako da u označeni prostor rasporedite postotak:

Uspjeh sportaša rezultat je _____ % truda i _____ % talenta. (zbroj treba biti 100%)

SPOL (zaokružite) **M** **Ž** DOB _____ godina